

DE PARENTIBUS APARTIBUS: INTRA SEPTA MONA
STERII CONTRADITIS.

Sicuter uel mater filiū filiāq. intra septa monasterii in
infantibus annis subregulari tradiderint disciplina non
liceat eis. post quā ad pubertatis pueritiam annos. egre
di. & matrimonio copulari. hoc omnino deuitandū est.
quā nesciūt ut oblati aparentib. dō filius. uoluptatis freno
laxentur. Igitur ut p̄dixim. n̄ liceat eis susceptū habitū
unquā deferere. sed cuncta q̄d consue. aut religionis
ueste aliquando habuerint. In religionis cultu habitūq.
uelint nolint p̄manere cogantur.

CONCILIO CARTAGINENSIS AFRICÆ QVARTO.

xcviii Laici. presentibus clericis. nisi ipsis p̄bantibus.
docere non audeant.

Cod. Græc. 83.21 Aug. 72°

fol. 160^v

18

Domino totius reuerentie dignissimo · Frithrico scē mogon-
 na censit eccle archi epō · Gerhardus · omniū p̄p̄sima sacerdotū ·
 vñ inuigente clementia huc paucula · ex plurib; deflorata · uris
 obtinib; p̄sentanda · et enucleatus eximenda transmittit; At
 cū diuinsus aduentus ep̄s diuinsissimus · mepla addemo plū
 scripta · Non habemus inquit pontificē · qui non possit cōpari infir-
 mitatib; n̄is · Sed ipse innocens & misericors · non eripet neq; da-
 mabit · At n̄ enī est & p̄p̄atio p̄p̄ecans n̄is; quā p̄p̄e non re-
 cipimus odonofile tuos zelantes impetis & rā fideles milites re-
 sumas sine & heliā · cū audierimus illa · quæ placebant & displice-
 bant benigno dñi ad discipulis eius · qui fuerunt mearum cōmōratio-
 ne participes manserunt & benigni ipsius sp̄s; Docere enī non eru-
 ciare oportet ignomines · sicut & ceteros non cruciam · sed manu-
 duemus; Benignus nāq; errantē inquit & refugientē noceat · neq;
 uix inuentū · inhumens tollat · Qui & refugientib; cupide in-
 gnat · et non dedignatur dedignari aut reuertentib; · & sine causa pro-
 uocantes se tolerat · & ipse excusat · immo p̄mittit mederi v̄p̄e
 ad propinquos; sibi p̄ocurrat & obuiat · & totus totos cōplectens
 deosculatur · & non accusat · aut inprophetat eis priora corū · sed di-
 ligē p̄sentia · & diem festum agit · & conuocat amicos · benignos
 uidelicet anglos · ut sit omniū delectantiū habitatio; Item post
 pauca · Cū eē aliquando secus grēā · hospicio me suscepit ses-
 corpus · ut p̄mu tram mentis munditiā addi uisiones diuinsi-
 mus · Qui non inchoat sc̄as mysteria cōsecrationis · nisi prius
 ei ostenderetur desuper s̄ p̄p̄ia uisio · oranti ante oblationem
 sc̄issima sacrificii · conferentibus nāq; nobis quardā adinuicē ·
 retulit mihi idem · se nimis contristari a quodā infidelī; Causa
 aut erat ipsius iusticie · quō isdem infidelis · dum celebraret

SV

Cod. Gr. cl. 83.21 \$ Aug. 2°

fol. 161^r

Sicut enī scriptū ē. inuicem iuri. iusticiā dī nō operat. Nec arbitreris ideo nobis nō posse surripere in iustā cōmotionē quia epī sumus. sed potius coq̃tem inter laqueos temptationū nōs periculo sissimē uiuere quā homines sumus. 7 Aufer itaq. gesta ecclesiastica. quę p̃uēbāt fortasse frectū. & redeat int̃ uos caritas. quā cū illo & ceterum nūc habuisti. Aufer lit̃. & reuoca pacē. ne tibi perat homo amicus. et deuob̃ gaudeat diabolus inimicus. 7 Potius ē aut̃ misericordia dñi nr̃i. ut mē exaudiat orat̃. ne mea tristitia de uob̃ augetur. si potiusq̃ est exorta sanet̃. & te reget p̃gram suā. & tristitia iuuentutē tuā non continētē senectutē meā.

ITEM IPIA. C S P ADIUNDE CLASSICUM. ē ex cōuener̃ f̃erat. Ego p̃p̃t̃ eos. qui peccato unius animę totā domū ruit. ut plurimā animā anathemate ligat. maxime. ne ibi quisquā sine baptis̃m̃ decore re abscedat. & utrū nō cū de rectā pellendū sit. qui eo confugunt. ut fidē fide iustorib̃ frangant. adiuuante dño. & concilio nr̃o cupio. si opus fuerit ad sedē apostolicā scribere. ut his causis. quę sequi debent am̃s. concordia om̃iū auctoritate constituat̃ atq. firmet̃. Illud plane nō temere dixerī. qđ si quisquā fidelīū fuerit anathematizand̃ iniustus. si potius obicit qui hoc faciat. quā n̄. qm̃ hanc patet̃ iniuriā. 7 Sp̃s enī sc̃s habitand̃ in sc̃is. p̃que quisq. ligat̃ aut soluitur. in merita nulli ingerit poenā. 7 Per eum quippe diffundit̃ caritā in cordib̃ nr̃is. quare non agit p̃p̃ram?

IN CONCILII TRIBURLENSIS CONVENTU. in quo fuer̃. xxvi epī. statutū est capitulo. x. siq̃s de sponsa p̃ uxore. & dotare. coire aut̃ cū illa n̄ possit. si ff̃ illius. aut c̃sabr̃m. ^{aut} auunculus. aut ullo modo intra c̃sanguinitatis liniam̃ta. p̃p̃nquus eā corrupere. qđ quāuis nupta ēē n̄ potuerit legitimo uiro. de spon

Cod. Græc. 83.21 Aug. 2°

fol. 171^v

scia tamen fr̄. fr̄. t̄ cognat' habere n̄ possit. si mehus
 & mecha fornicationis q̄de uindictā sustineant. licita uero
 cūgia eis n̄ negentur. 2

Ep̄i. pontifici a quo consecrari. pbantur. p̄iudiciū
 inferre nullum possunt; quod si presumptū fue-
 rit. carere uiribus non dubium ē. non posse in
 ter ecclesiastica ullomodo statuta censeri;

Contra cūductu mortuū. Incarn. s̄. lehem. ruptū. Crassathū.
 essent. Emmanuel. Chet. Argub. S̄. ch. Ginhū. Hec uerba scribe.
 et liga i benedicti. et scribe. heros. heli. Tru. mās. veni. us. affriat.
 angelus nunciat. dñs liberat. hec uerba scribe i sin. tra manu.
 luna cū uino. et da e. i. re.

VZ

Cod. Græc. 83.21 Aug 2°
fol. 172ⁿ

Cod. Græc. 83. 21 Aug. 2°

fol. 172^v

Alfridus ep̄s. Brunestel hufn.

Liberecipiunt

Liber de ecclesiasticis disciplinis et religione propria Collectus ex iussu
dñi metropolitani Rantbodi tunc ep̄i et reginone abbate quondam
p̄sumens

Codex mōst̄i s̄i Jacobi ex agram

EV

God. Geelf. 83. 21 Aug. 2°

for. 1re

Codex sancti iacobi.

nisi intinere. aut placentū fuerit. admissā recipiat. Nullus in al-
terius parrochia. missā canet. absq; p̄bri uoluntate. & rogatu. nul-
lus decimā ad aliu p̄uenire recipiat. Nullus penitente. intinet car-
ne manducare. & bibere uinū. nisi p̄ eo ad p̄sens elemosinā faciat.

Nullus p̄sumat baptizare. nisi in iugilia pasche. & pentecosten.
nisi p̄periculo mortis. & nusq; fontes habeat. Et si n̄ potest habere
lapideos. habeat aliud ad hoc p̄paratū. in quo nihil aliud fuit. ~~Quid~~
ut om̄ib; parrochiaris ur̄is simbolū & orationē dominicā. missā
eunū. iiii. temporū. & rogationū. & letanīe maioris plebī. ur̄is
om̄imodis obseruandū insinuat. Feria iiii. ante quadragesimā. ple-
bē ad confessionē intinet. & ei iuxta qualitātē delicti. poenitentia. i-
iungit. n̄ ex corde ur̄o. s; sic in poenitentiali scriptū ē. Tribus
temporib; in anno. id est in natale dñi. pascha. & pentecosten.
om̄s fideles ad cōmunionē corporis & sanguinis dñi acce-
dere admonete. Ceteris temporib; iugiter ab uxorib; abstine-
re exhortamini. Eulogias p̄ missā indies. festis. plebi tri-
buite. Nullus sine stola intinere inceat. Nullus indu-
at uestib; laicalib;. Nullus rē. aut possessionē. aut man-
cipiū ecclē uendere. aut cōmutare. aut quocūq; ingenio
alienare p̄sumat. Diē dominicū. & alias festiuitates.
absq; opere serui a uespere in uesperā celebrare doceat. Can-
tus. & choros mulierū in atrio ecclē p̄hibeat. Carmina
diabolica. quę sup̄ mortuos nocturnis horis uulgius can-
tare solet. & cachinnos quos exercent. sub cōtestatione di-
om̄ipotentis uetate. Cū ex cōmunicatis nolite cōmunica-
re. nullus illis p̄sumat missā cantare. s; & plebī. uob;
cōmissis hoc annunciate. Ad nuptias nullus ur̄m eat.

83. 21. Ms. 2.

h v

Cod. fidey 83.21 Aug. 2°

for. 2°

inde missus. aptico iussu eū eiceret. ita dicendo. ex te
enī dāpnaberis. quō pontificē. qui te consecrauit
coepm. condēpnabas. & accusabas. Qui cadens in terrā.
ante omē conciliū epōz ibi confitebatur se peccasse. abun-
dio epō misso ab urbe roma dicente. non licet quēquam
accusare pontificē suū. quō iudex non iudicabitur.
Quo audito. ualentinianus augustus. sicut apud nos scrip-
tum habet. cuius nos in hoc imitatores ēē debetis. ga-
uisus ē in damnatione epī euphimi. qui extitit accu-
sator polychroni pontificis sui. Consonat autē hu-
necessaria sententia. scs silvester. & magni constan-
tini baptizator augusti dicens. neq. ab augusto. neq.
ab omī clero. neq. a regibus. neq. apto. iudex iudicabi-
tur. haud dubiū. qui ecclasticus. Pelagius quoq. p̄sul
apticus. euidā regi francorū scribens sic dicit. Cum
celitudini ur̄e multa dona misericordia diuina
contulerit. p̄ amore tam. quē ecclē eius sinceriter
exhibetis. fecit uos multis regnibus clariores.
quō int̄ alias regni ur̄i curas. p̄ tranquillitate scāe
ecclē. p̄cipuā sollicitudinē uos certum ē exhibere.
EX NICEŒO CONCILIO.

Scā synodus bis in anno eclesiastica decreuit haberi conci-
lia. unum estate. aliud tempore autumnū. Quisquis
autem epōz adhuc uenire distulerit. absq. necessi-
tatis causa. anno integro missas celebrare n̄ p̄sumat.

SV

Cod. Gr. cl. 83.21 Aug. 2°

fol. 3^r

percipiat incrementa · quibus decent ornatuſ · & uirtutum
monſtra deuntare · & adit qui uia & uirtuſ · & uitae eſt
gratioſuſ ualeat peruenire · per dñm nrm ·

Guberna dñe qſ famulũ tuũ · & tuuſ ſemp beneficiuſ ac
cumula · ut & preſentis uitę ſubſidiuſ gaudeat & eterne ·
Deinde pfidelibuſ deſunt iſt u · pſal · De profundis clam ·
Confitebor · 111 · Dñe exaudiorat · 11 · Cum precibuſ iſtiſ ·
Requiem eterna a porta inferi · In memoria OREM ·

Propterea qſ dñe animalibꝫ famuloruꝫ famularuꝫqꝫ tuaruꝫ
miſericordia ſempiterna · ut mortalibuſ nexibuſ expectat ·
lux eaſ eterna poſſideat · per dñm nrm · Qui uertit ·

TERTIA DIE CUM IPS SYNODV M INGREDITVR ·
DICAT HANC ORATIONEM ·

PROTEGE dñe qſ noſ famuloſ tuoſ ſubſidiuſ paciſ · &
beati MARTINI patrocinuſ confidenter ac uirtuſ
hoſtibuſ redde ſecuroſ · & Poſt hoc legitur euangelium ·
Circuibat iſc ciuitateſ omſ & caſtella · Deinde canunt
pſalmi ſubnotati · Aote dñe clamabo · Benedicā dño ·
Dſ nr refugium · Dſ uenerunt gentē Voce mea · 11 ·
Cum peibuſ iſtiſ · Saluū fac populuū · Fiat paruuſ
Oſtende nobiſ dñe Aot uirtoruꝫ nrm · O REMVS ·

D qui orantibuſ ut inuiam poſſint redire iuſtię · ueri
tatiſ tuę lumen oſtendiſ · da cunctiſ qui xpiana
pfeſſione ceſentur · & illa reſpuere quę huic inimica
ſunt nomini · & ea quę ſunt apta ſectari · per ·
Deinde & a · p omnibuſ qui ſe nriſ commendauerunt
orationibuſ alioſ u · pſal · Aote dñe leuam ·

SV

Cod. Gelf 83.21 Aug. 2°

for 10^h

postea de gradu deciderit. cuius sit edmonis cuius fuerat ante
gradum. *EXC. NIOCESARIENSI DE ORDINATIONE.*

Prbt ante ^{mo}xxx. aetatis suae annu nullatenus ordinetur. licet
ualde sit dignus. sed hoc tempus observa. Nam dñs nŕ ^{mo}xxx
aetatis anno baptizatus est. *DIDAC. EXC. CARTAGINENSI.*

Item placuit ut ante xxv annos aetatis. nec diaconi ordinen
tur. nec uirgines cōsecrentur. *EXC. FELICIS PAPAE.*

Qui igitur partem digiti sibi abscidit uolens. hunc ad cleru
canones non admittunt. Cui uero casu hoc accidit. & clerici
possunt fieri. & si uidero fuerint reperti. non abici. *EXC. FELICIS.*

In litteratos quoque. aut *GELASII PAPAE DE INLITTERATIS PERIS.*
aliqua parte corporis inminutos. nullus psumat ad cleru
puchere. quia nec litteris carens sacris cō potest aptus of
ficius. & utinam nihil dō prius offerri legalia pcepta
sanxerit. Similit̃ qui se ipsos abscidunt.

*NICCRIMINOSA AD CLERUM ADMITTANTUR. ALII INIM
ATVS. MANVS NEMINI CITO. IN POSYERIS NEQVE COMYNI
CAVERIS. FICATIS ALIENIS. EXC. ADIM. FELIX.*

Vsque adeo sane cōperim̃ illicita qusq. prūpere ut demo
nib. similib. q. passionib. inreptos. misteria sacrosca mac
tare tribuat. Et post pauca. Si corpore sauciati. aut
debilem. nequaquā scā contingere lex diuina phiba.
quantomagis domi eccl̃st̃is dispensatores non euenit qd
est deterius nŕe percussos. *EXC. AVRELIANENSI. CAP. V.*

Dchis qui ex concubinis filios habent. & uxores legitimas
habuerūt. & defunctis uxorib. sibi concubinas publice
sociant. Id obstruandū censum̃. ut sic eos qui iā clerici
per ignorantia ordinati sunt nŕe mouem̃. ita statum̃

92

Cod. fr.elf. 83.21 Aug. 2°

fol. 83ⁿ

xl iii.

Qui pbrm occiderit. xii. annorū ei poenitentia scdm canones
imponatur. Aut si negauerit. si liber est. cū xii. iurā.
Si autem seruus. sup xii. uomeret feruentet se purget.
Conuictus naxa usq. ad ultimu uitae tempus. militiae
cingulum deponat. & uxorem amittat. Concil.
DE EO QUI PBRM DEGRADATU OCCIDERIT. EX IO DIA

xl iiii.

Nunciatum est nobis. qd aliqui qui olim dixerunt se fu
isse sacerdotes. & postea degradati. p suis peccatis poe
nitentia agendo suffragia scōrū p diuersa loca tran
seuntes quesierunt trucidati sint. huiusmodi inter
fectoribus omnē ecclesiasticam denegamus commu
nionem. donec dignā poenitentia pro reatu suo scdm
iudicium epōrum exsoluant. *xxxiiii. xxv.*

xl v.

Qui subdiacon occiderit. eee sōt cōponat. Qui diacon. eeee.
qui pbrm. de. qui epm. deeee. q monachū. eeee sōt cōpo
nat. *EX PENITENTIALE. xxxiiii.*

xl vi.

Siquis ep̄s aut aliquis ordinatus homicidiū fecerit. x.
ann poeniteat. tres ex his in pane & aqua. *EX IO DE.*

xl vii.

Siquis ad homicidiū faciendū consenserit. & consiliū
dederit. & factū fuerit. vii. ann poeniteat. Si uero n̄
fuerit factū. iii. ann poeniteat. *EX IO DE.*

xl viii.

Siquis p̄ximū & consanguineū suū occiderit. x. ann poe
niteat. Similiter si quis seniore. & dominū suū dolo
trucidauerit. *EX DICTIS FERRANDI DIACON.*

xl viii.

Periculose se decipiunt. qui existimant eos tantum
homicidas ēē qui manibus hominē occidunt. &
non potius eos per quorū consiliū. & fraude. & ex

Cod. Græc. 83.21 Arg. 2°

fol. 97^v

ordiamur scriptura. salumferat crucis signaculo fideles docuit insigniri. Quae multifaria digesta suppanē & calicem. plerumque orationis. consecrationis uerba cōmendauit. Nam non modo quod in euangelio continetur. t̄ap̄to. Insecrois dicimus. sed & alia p̄p̄ura adicimus. magnā quasi uī consummandis. accōmodantia misteris. Quae orientem uersus nos orare litterarū forma p̄stituit. Benedicimus fontem baptismatis. oleum unctiois. huc accedit. qđ ter immergi m̄. quos baptizamus. oleo unguim̄. uerbis abrenuntiare satan̄ & angelis ei informam̄. Unde haec & alia in hunc modū non pauca. nisi t̄acta aenistica traditione. a patribus ecclesiastico more. reuerentiori diligentia in misteris obseruata silentio. quam publica scripto.

ITEM CAPITULUM XXVIII.

Deficit me dies. si singulas aeclae consuetudines explicatū aggrediar. Quid plura. ipsam confessionē fidei. credendi in patrem. & filium. & sp̄m s̄m. quis nobis scripto insinuauit. nisi qđ baptismatis traditionem cōsequenter fidei pietas imitatur. & ut baptizamus ita & credim̄. Quae diebus festis scriptura stantes nos orare p̄cepit. profestis autē n̄ sic. Ergo si uot non scripto tradita. usus aeclae pie accepta. mystica obseruatione custodit. n̄ oburdū immo apostolicū arbitror. etiam non scriptas traditiones firmit̄ tenere. Laudo enī inquit uos. apl̄s. qđ in omnibus memores mei estis. & sicut tradidi uobis traditiones tenetis. & illud. tenetis traditiones quas accepistis. siue p̄sermonē. siue p̄eplam. Igit̄ licet uere more duorum. t̄ triū testiu s̄t. omne uerbū. diuersis nū exemplis malum. quib. ecclesiasticarum consuetudinū obseruantia a maioribus ductam. p̄lege tenendam p̄suasibilis erudit̄ clarescat.

LV

Cod. Gicly. 83.21 Aug. 2°

fol. 160ⁿ